

Ferienprogramm II (3. August 09)

1. **Informieren** Sie sich über die Königszeit in Rom.

Wiederholen Sie, was Sie letzte Woche über Cicero, *De re publica* gelernt haben.

2. Latein – Deutsch:

a) Kontrollieren Sie zunächst noch einmal Ihre Übersetzung von letzter Woche: Lesen Sie dafür nur Ihre Übersetzung und prüfen Sie, ob alles gut verständlich ist.

b) Wiederholen Sie die Vokabeln, die Sie letzte Woche herausgeschrieben und gelernt haben.

c) Übersetzen Sie die folgenden Passagen (zielsprachenorientiert); schreiben Sie Vokabeln heraus und lernen Sie diese.

3. Deutsch – Latein:

a) Wiederholen Sie, was Sie in der letzten Woche herausgeschrieben haben; schauen Sie alle Notizen gründlich durch.

b) Gründliche Analyse: Machen Sie im Text dort weiter, wo Sie letzte Woche stehengeblieben sind. Je nachdem, wie viel Zeit Sie haben, können Sie dann mit dem Text unten weitermachen.

c) Machen Sie mindestens drei Übungen in „moodle“ (gründlich).

Nach dem Tod des Romulus (Cic. rep. 2,25)

Quibus cum esse praestantem **Numam Pompilium** fama ferret, praetermissis suis civibus regem alienigenam patribus auctoribus sibi ipse populus ascivit eumque ad regnandum Sabinum hominem Romam Curibus accivit. qui ut huc venit, quamquam populus curiatis eum comitiis regem esse iusserat, tamen ipse de suo imperio curiatam legem tulit, hominesque Romanos instituto Romuli bellicis studiis ut vidit incensos, existimavit eos paulum ab illa consuetudine esse revocandos. (26) ac primum agros quos bello Romulus ceperat divisit viritim civibus, docuitque sine depopulatione atque praeda posse eos colendis agris abundare commodis omnibus, amoremque eis otii et pacis iniecit, quibus facillime iustitia et fides

convalescit, et quorum patrocínio maxime cultus agrorum perceptioque frugum defenditur. idemque Pompilius et auspiciis maioribus inventis ad pristinum numerum duo augures addidit, et sacris e principum numero pontifices quinque praefecit, et animos propositis legibus his quas in monumentis habemus ardentis consuetudine et cupiditate bellandi religionum caerimoniis mitigavit, adiunxitque praeterea flamines Salios virginesque Vestales, omnesque partes religionis statuit sanctissime. (27) sacrorum autem ipsorum diligentiam difficilem, apparatus perfacilem esse voluit; nam quae perdiscenda quaeque observanda essent, multa constituit, sed ea sine impensa. sic religionibus colendis operam addidit, sumptum removit, idemque mercatus ludos omnesque conveniendi causas et celebritates invenit. quibus rebus institutis ad humanitatem atque mansuetudinem revocavit animos hominum studiis bellandi iam immanes ac feros. sic ille cum undequadragesimo annos summa in pace concordiaque regnavisset (sequamur enim potissimum Polybium nostrum, quo nemo fuit in exquirendis temporibus diligentior), excessit e vita, duabus praeclarissimis ad diuturnitatem rei publicae rebus confirmatis, religione atque clementia. [...]

Tullus Hostilius - Ancus Marcius (Cic. rep. 2, 31)

Mortuo rege Pompilio Tullum Hostilium populus regem interrege rogante comitiis curiatis creavit, isque de imperio suo exemplo Pompili populum consuluit curiatim. cuius excellens in re militari gloria magna exstiterunt res bellicae, fecitque idem et saepsit de manubiis comitium et curiam constituitque ius quo bella indicerentur, quod per se iustissime inventum sanxit fetiali religione, ut omne bellum quod denuntiatum indictumque non esset, id iniustum esse atque impium iudicaretur. [...]

2,33 [...] Post eum Numae Pompili nepos ex filia rex a populo est Ancus Marcius constitutus, itemque de imperio suo legem curiatam tulit. Qui cum Latinos bello devicisset, adscivit eos in civitatem, atque idem Aventinum et Caelium montem adiunxit urbi, quosque agros ceperat

divisit, et silvas maritimas omnis publicavit quas ceperat, et ad ostium Tiberis urbem condidit colonisque firmavit. Atque ita cum tres et viginti regnavisset annos, est mortuus. [...]

(2,35) Lucumo und seine Frau haben Tarquinii verlassen und sind nach Rom gekommen:

[...] propter humanitatem atque doctrinam Anco regi familiaris est factus usque eo, ut consiliorum omnium particeps et socius paene regni putaretur. Erat in eo praeterea summa comitas, summa in omnis civis opis auxilii defensionis largiendi etiam benignitas. Itaque mortuo Marcio cunctis populi suffragiis rex est creatus **L. Tarquinius**; sic enim suum nomen ex Graeco nomine inflexerat, ut in omni genere huius populi consuetudinem videretur imitatus. [...] (36) [...] Postea bello subegit Aequorum magnam gentem et ferocem et rebus populi Romani imminentem, idemque Sabinos cum a moenibus urbis reppulisset, equitatu fudit belloque devicit. Atque eundem primum ludos maximos, qui Romani dicti sunt, fecisse accepimus, aedemque in Capitolio Iovi optimo maximo bello Sabino in ipsa pugna vovisse faciendam, mortuumque esse cum duodequadrageinta regnavisset annos.

(2,37) [...] post eum **Servius Tullius** primus iniussu populi regnavisse traditur, quem ferunt ex serva Tarquiniensi natum, cum esset ex quodam regis cliente conceptus. Qui cum famulorum in numero educatus ad epulas regis adsisteret, non latuit scintilla ingenii quae iam tum elucebat in puero; sic erat in omni vel officio vel sermone sollers. Itaque Tarquinius, qui admodum parvos tum haberet liberos, sic Servium diligebat, ut is eius vulgo haberetur filius, atque eum summo studio omnibus iis artibus, quas ipse didicerat, ad exquisitissimam consuetudinem Graecorum erudit. (38) Sed cum Tarquinius insidiis Anci filiorum interisset Serviusque, ut ante dixi, regnare coepisset non iussu, sed voluntate atque concessu civium, quod, cum Tarquinius ex vulnere aeger fuisse et vivere falso diceretur, ille regio ornatu ius dixisset obaeratosque pecunia sua liberavisset multaue comitate usus iussu Traquinii se ius dicere probavisset, non commisit se patribus, sed Tarquinio sepulto populum de se ipse consuluit iussusque regnare legem de imperio suo curiatam tulit. et primum Etruscorum iniurias bello est ultus ... [...]

Weiterhin schöne Ferien!